

Bekämpningsstrategi mot rost i havre

Peder Wærn, Växtskyddscentralen, Uppsala

Resultaten från årets försök gav inte någon klar vägledning för hur svartrost eller kronrost skall bekämpas. Tidigare års erfarenheter från försök är att Tilt Top verkar ha bra effekt mot svartrost och att Comet är effektivt mot kronrost, även vid senare behandlingar. En kombination av dessa preparat kan alltså vara optimalt.

Svartrost i havre uppträder ofta sent i havrens utveckling och det finns ett förhållandevis litet försöksunderlag som belyser behovet av kemisk bekämpning av denna svampsjukdom. Ofta har blandinfektioner med kronrost förekommit i försöken, vilket medför att det är svårt att renodla svartrostens skördepåverkan.

Fyra försök med avseende att bekämpa rost i havre lades ut i Sveas område. I tre försök (L15-5040) jämfördes olika preparat vid vippgång med en behandling med Comet vid mjölkmodnad. I ett försök (L15-5041) var syftet att jämföra olika preparats effekt mot svartrost vid mjölkmodnad (DC 75). Notera att endast Comet är registrerat för användning vid detta utvecklingsstadium, under förutsättning att havren skördas tidigast 35 dagar efter behandling.

Måttliga angrepp av svartrost och liten förekomst av kronrost

Vid begynnande mjölkmodnad runt 10-13 juli kom de första rapporterna om begynnande angrepp av svartrost i området norr om Mälaren. Mot slutet av månaden förekom svartrost mer allmänt i området. Angreppen fick dock ingen allvarligare spridning pga torkan. Kronrost noterades endast sporadiskt i Växtskyddscentralens varningsfält.

Små merskördar för behandling

Merskördan för behandling, oavsett preparat, blev liten i alla försök och inga säkra skillnader fanns. Det blev dock en tydlig förbättring av stråstyrkan, framförallt där bekämpningen gjordes vid vippgång. Kronrost fanns i försöken men angreppen var svaga och ingen gradering utfördes. Angreppen av svartrost var måttliga i alla försök och varierade mellan 5 och 12 % angripen stråyta vid graderingen i månadsskiftet juli-augusti. Det fanns inga säkra skillnader i effekt mot svartrost mellan de olika preparaten. Tendens fanns dock att Tilt Top 0,5 l/ha+Comet 0,25 l/ha hade bäst verkan.

Tabell 1. Bekämpning av rost i havre. Tre försök i Svea 2010. L15-5040

Behandling	Dos kg, l/ha	DC	Skörd och merskörd, kg/ha					Strå- styrka 0-100	Bek eff svartrost %	Beställare
			Frans- åker Märsta	Ingvasta Alunda	Ståholm Köping	Medel- tal				
Obehandlat			5020	4950	4710	4890	63		Region	
Acanto Prima	0,75	55-59	+290	+180	-20	+150	85	83	DuPont	
Comet	0,25	55-59	+80	-60	-220	-70	84	78	BASF	
Tilt Top	0,5	55-59	+80	+80	-90	+30	80	78	Region/ VSC	
Tilt Top+Comet	0,5+0,25	55-59	+130	+290	+10	+140	85	91	Region/ VSC	
Comet	0,25	71-77	+300	+260	-210	+120	81	71	Region/ VSC	
LSD			ns	ns	ns	ns	7	23%		
CV %			2,8	7,1	2,6	2,1	4,7	38,4		
PROB			0,0556	0,6856	0,0691	0,1423	0,0002	0,0001		
Svartrost % angr stråyta obeh DC 87			5,25	8,3	6,5	6,7		6,7		
Sort			Belinda	Ivory	Belinda					
Län			AB	C	U					

Tabell 2. Bekämpning av rost i havre. Ett försök i Svea, Brunnby, U län, sort Belinda, 2010. L15-5041

Behandling	Dos kg, l/ha	DC	Skörd, kg/ha	Stråstyrka 0-100	Bek eff Svartrost %	Beställare
Obehandlat			5903	63		Region
Comet	0,5	75	+140	73	48	Region
Comet	0,25	75	+130	68	68	Region
Jenton	0,625	75	+340	70	64	Region
Tilt Top	0,5	75	+220	65	90	Region
LSD			ns	5	46%	
CV %			2,2	5,2	34,5	
Svartrost % angr stråyta obeh. DC 87				*	12,5	